

HOTĂRÂRE
pentru aprobarea Strategiei pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic

Se aprobă **Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020**, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

DACIAN JULIEN CIOLOS,

PRIM MINISTRU

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ:

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Strategiei pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Sectorul cultural din România nu beneficiază de un document strategic asumat la nivelul întregului Guvern pe termen mediu și lung, care să poată constitui baza întregului sistem de planificare culturală de la nivel național, capabil să ofere coerență, continuitate și care să permită fundamentarea documentelor strategice de nivel regional, județean și local, precum și a documentațiilor operaționale pentru programe și proiecte cu fonduri publice.

Motivația elaborării unui cadru strategic pentru sectorul cultural are la bază trei considerente:

1. necesitatea revizuirii și completării *Strategiei Sectoriale în Domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru Perioada 2014-2020* (SSDCPN 2014-2020), elaborată de Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii (2013), în momentul conturării și negocierii noului cadru de programare europeană 2014-2020, dar care, deși a fost supusă unui proces de consultare publică, nu a fost aprobată prin intermediul unei Hotărâri a Guvernului. Față de documentul din 2013, au fost operate o serie de schimbări, dintre care cele mai importante se referă la: actualizarea datelor statistice cu privire la sectorul cultural, diminuarea părții de analiză teoretică, reformularea indicatorilor cu respectarea recomandărilor Ghidului de monitorizare și evaluare (Guvernul României, Direcția de Politici Publice, 2009), schimbarea abordării din cadrul planificării strategice, respectiv, trecerea de la o abordare preponderent sectorială, la o abordare preponderent transversală, identificarea unor măsuri aferente obiectivelor și direcțiilor de acțiune formulate, ținând cont de tipul intervenției potențiale a administrației publice;

2. necesitatea corelării cu obiectivele și măsurile relevante pentru acțiunea în sectorul cultural, prezentate în alte documente strategice de la nivel național a fost o prioritate pentru *Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020* (SCPN 2016-2020), în scopul poziționării domeniului într-o relație de interdependență cu celelalte acțiuni ale planificării publice și promovării coordonării și colaborării interministeriale pentru atingerea scopurilor prioritare legate de creșterea capacității de livrare a serviciilor publice în domeniul culturii, de promovarea accesului la cultură și a diversității expresiilor culturale, a susținerii rolului culturii ca factor de dezvoltare durabilă, a economiei creative sau a prezenței culturii române la nivel internațional.

	<p>Strategiile naționale integrate în SCPN 2016-2020 sunt: <i>Strategia de dezvoltare teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni</i> (2016); <i>Strategia națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2014-2020</i> (aprobată prin HG 1081/2013); <i>Strategia națională a locuirii</i> (2016); <i>Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România - Orizont 2020</i> (aprobată prin HG 859/ 2014); <i>Orientările strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate 2014-2020</i> (aprobată prin Memorandum, 2014); <i>Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030</i>; <i>Strategia Națională de învățare pe tot parcursul vieții</i> (2015-2020); <i>Strategia Națională Anticorupție 2016-2020</i>; <i>Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020</i>; <i>Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020</i>; <i>Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome - pentru perioada 2014-2020</i>; <i>Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020</i>; <i>Strategia europeană 2010-2020 pentru persoane cu dizabilități: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere</i>; <i>Strategia națională în domeniul politicii de tineret 2015-2020</i>; <i>Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării</i> ; <i>Planul Național de Acțiune 2016-2018 pentru Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă</i>; <i>Strategia Națională a Locuirii</i> și proiectul strategic de țară <i>România Competitivă</i> (2016).</p> <p>3. situația actuală a sectorului cultural, care reclamă un cadru coerent de desfășurare a activităților proprii, care să aibă în vedere pe de o parte, reglarea problemelor sistemice și de precaritate, iar pe de alta, racordarea sectorului cultural și a activității acestuia la realitățile secolului 21, în context european și internațional.</p> <p>Concomitent cu elaborarea SCPN 2016-2020 Ministerul Culturii a lucrat la conceperea și redactarea principiilor, respectiv a tezelor prealabile care vor sta la baza <i>Codului Patrimoniului</i>. Acestea au fost supuse consultării publice și au fost integrate în documentul de strategie. De asemenea, la nivelul INCFC s-a lucrat în perioada martie-octombrie 2016 la elaborarea <i>Cărții albe a sectoarele culturale și creative</i>, document al cărui scop este să fundamenteze o valorificare programată a potențialului sectoarelor culturale și creative în sensul elaborării unor politici economice care să dea un răspuns viabil nevoii economice de comercializare a culturii și nevoii sociale a păstrării autenticității expresiilor culturale neviolate de mecanismele de piață.</p>
2.Schimbări preconizate	<p>Viziunea strategică a <i>Strategiei pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020</i> se articulează în jurul unor realități culturale, sociale și economice: drepturile culturale, care stau la baza intervenției statului în cultură; recunoașterea stării de precaritate în rândul practicienilor culturali; nevoia recentrării pe public și pe comunitate a culturii ca serviciu public; globalizarea producției și consumului cultural și rolul diplomației culturale în</p>

contextul relațiilor internaționale; potențialul de dezvoltare al economiei creative; tinerii, grup țintă prioritar pentru politicile culturale; recunoașterea discrepanțelor dintre mediul urban și cel rural în ce privește infrastructura culturală, oferta și consumul cultural; discutarea măsurilor de patrimoniu cultural prin luarea în considerare a patrimoniului cultural natural; abordarea partenerială public-privat și național-local în implementarea politicilor culturale; abordarea integrată și transversală, atât în ce privește politicile culturale, cât și rolul culturii pentru dezvoltare, educație, competitivitate etc.; rolul tehnologiilor informatice și de comunicare (TIC) și al digitizării.

Abordarea strategică propusă este organizată în jurul a 5 axe prioritare definite tematic, mai degrabă decât sectorial:

1. CULTURA - FACTOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ
2. ECONOMIA CREATIVĂ
3. ACCESUL LA CULTURĂ ȘI DIVERSITATEA EXPRESIILOR CULTURALE
4. CULTURA ROMÂNĂ ÎN CIRCUITUL CULTURAL INTERNAȚIONAL
5. CAPACITATEA SECTOARELOR CULTURALE ȘI CREATIVE

CULTURA - FACTOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ reafirmă importanța luării în considerare a identității și a specificității locale și regionale, care implică nevoia de protejare a patrimoniului cultural și de conștientizare a valorii acestuia de către comunitate. Aceste obiective converg în direcția poziționării culturii ca un al patrulea pilon al dezvoltării durabile, alături de economie, social și problematica de mediu. Măsurile afirmă contribuția culturii și a patrimoniului cultural ca elemente definitorii ale vitalității teritoriale, prin punerea în valoare a elementelor de identitate locală și regională și o mai bună protejare a patrimoniului cultural.

ECONOMIA CREATIVĂ creează noi locuri de muncă, atrage investiții, generează valoare adăugată, stimulează dezvoltarea socială și culturală. Valorificarea potențialului economic al sectoarelor culturale și creative este dependentă de viabilitatea ecosistemului cultural-creativ, prin toate funcțiile sale (creație, producție/editare, diseminare/comerț, preservare, educație culturală, management/reglementare). Măsurile propuse vizează dezvoltarea antreprenoriatului, activarea potențialului economic al resurselor culturale și creative specifice spațiului românesc și creșterea activității comerciale externe a operatorilor români din sectoarele culturale și creative.

ACCESUL LA CULTURĂ ȘI DIVERSITATEA EXPRESIILOR CULTURALE depind de existența unui mediu favorabil pentru libertatea de exprimare și trebuie să aibă la bază intervenția pentru dezvoltarea condițiilor materiale pentru creație. Dezvoltarea

	<p>publicului, susținerea formelor culturale contemporane, încurajarea expresiilor culturale ale grupurilor minoritare, extinderea ariei intervențiilor culturale pentru grupurile vulnerabile reprezintă patru obiective complementare asumate de MC în scopul consolidării procesului de democratizare culturală. Acestea sunt piloni ai unei politici culturale prin care MC își asumă ca valori participarea și accesul tuturor la cultură, pluralitatea și diversitatea – de expresii, genuri sau stiluri culturale – și devine un garant instituțional al acestora.</p> <p>CULTURA ROMÂNĂ ÎN CIRCUITUL CULTURAL INTERNAȚIONAL recunoaște importanța tot mai mare pe care cultura o are în dialogul internațional, în favorizarea toleranței, a cunoașterii celuilalt și a diversității. Prin dezvoltarea unei diplomații culturale bazate pe promovarea valorilor și resurselor culturale românești și pe facilitarea dialogului și colaborărilor internaționale între operatori culturali, cultura română poate căpăta o vizibilitate mai mare în afara granițelor, contribuind astfel la dezvoltarea competențelor interculturale, a economiei creative și a schimbului de valori.</p> <p>Măsurile propuse pentru a susține CAPACITATEA SECTOARELOR CULTURALE ȘI CREATIVE au un rol transversal raportat la construcția acțiunii strategice, contribuind la realizarea obiectivelor aferente promovării rolului culturii în contextul dezvoltării durabile, susținerii economiei creative, accesului la cultură și diversității expresiilor culturale și integrării culturii române în circuitul cultural internațional. Această axă abordează problematici legate de creșterea calității serviciilor publice prestate de administrația publică în cultură și a funcționării instituțiilor culturale, dezvoltarea infrastructurii culturale, finanțarea publică a sectoarelor culturale și creative, condiția creatorului, utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicării în cultură și formarea profesională în domeniu.</p>
3. Alte informații	-

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu se referă la acest subiect
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații		Nu se referă la acest subiect.				
Secțiunea a 4-a: Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/ minus, din care:	-					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						

b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
<p>1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Pentru punerea în aplicare a măsurilor legislative vizate de strategie, vor fi modificate, completate, abrogate sau după caz, elaborate acte normative pentru fiecare domeniu specific culturii.</p>					
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Alte informații						

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	<p>SCPN 2016-2020 a fost elaborată de o echipă de experți independenți și de experți din cadrul Ministerului Culturii, cu sprijinul Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală (INCFC) și în colaborare cu personalul angajat al Ministerului Culturii, în perioada martie-octombrie 2016. SCPN 2016-2020 reprezintă un efort de revizuire și completare a Strategiei Sectoriale în Domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru Perioada 2014-2020 (SSDCPN 2014-2020), elaborată de Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii (2013).</p> <p>În perioada de elaborare echipa de strategie a consultat organizațiile membre ale Platformei pentru Cultura Vie iar INCFC a conceput și distribuit un chestionar de prioritizare a obiectivelor generale și a celor specifice din varianta supusă revizuirii. Rezultatele aplicării acestui chestionar în rândul instituțiilor publice de cultură și a membrilor Platformei pentru Cultura Vie au fost luate în considerare de către echipa de strategie.</p>
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Platforma Cultura Vie este un grup de lucru constituit în februarie 2016 pe lângă Ministerul Culturii, în baza OMC nr.2082/12.02.2016, având un rol consultativ în procesul de elaborare a strategiilor și politicilor culturale pe care Ministerul Culturii le dezvoltă.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	În conformitate cu HG nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, cu modificările și completările ulterioare.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	Proiectul necesită avizul Consiliului Legislativ.

a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În conformitate cu Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 8-a: Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	<p>În scopul asigurării caracterului integrat al SCPN 2016-2020, acțiunile instituțiilor publice și actorilor privați ale căror decizii influențează dezvoltarea culturală necesită o corelare strânsă. Unul din principiile de bază care stă la baza procesului de implementare a strategiei este reprezentat de cooperarea interinstituțională a instituțiilor publice la nivel central și local.</p> <p>Principalele categorii de instituții relevante pentru implementarea SCPN 2016-2020 sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministere și autorități publice centrale aflate în subordinea/autoritatea/coordonarea ministerelor; - Direcții Județene de Cultură; - Structuri asociative ale autorităților publice locale; - Grupuri de acțiune locală; - Asociațiile de dezvoltare intercomunitară; - Consilii județene; - Consilii locale; - Mediul academic și de cercetare – Universități;

	<ul style="list-style-type: none"> - Mediul academic și de cercetare – Institute de cercetare; - Organizații neguvernamentale active în sectoarele culturale și creative; - Instituții publice de cultură, la nivel național și local; - IMM-uri active în sectoarele culturale și creative. <p>Stabilirea unui mecanism interinstituțional de cooperare pe orizontală și verticală presupune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cooperarea strânsă între instituțiile relevante în procesul de stabilire și detaliere a acțiunilor necesare pentru implementarea Strategiei de dezvoltare teritorială a României sub forma unui Plan de acțiune, elaborat până la 1 iulie 2017; - Atribuirea unor competențe clare privind implementarea SCPN 2016-2020; - Integrarea prevederilor SCPN 2016-2020 la nivelul planurilor și programelor derulate la diferite paliere administrative. Acest lucru presupune: <ul style="list-style-type: none"> o politicile publice la nivel național și local cu referire la sectoarele culturale și creative cât strategiile de dezvoltare instituțională ale instituțiilor din domeniul culturii și programele de finanțare pentru sectoarele culturale și creative trebuie să facă dovada corelării prevederilor lor cu SCPN 2016-2020; o dezvoltarea unui mecanism de monitorizare în acord cu obiectivele generale stabilite la nivelul strategiei și monitorizarea implementării de către Ministerul Culturii, etapele de monitorizare și evaluare intermediară (2018) și finală (2021) ale strategiei se vor realiza de către Unitatea de Politici Publice din cadrul Ministerului Culturii, cu sprijinul INCFC, INP și al cel puțin unui expert independent; o Dezvoltarea unor ghiduri metodologice dedicate implementării prevederilor SCPN 2016-2020 la nivel central, respectiv la nivel local, prin programe, planuri și propuneri de politică publică.
2. Alte informații	-

Pornind de la aceste considerente, a fost elaborat proiectul de **Hotărâre pentru aprobarea Strategiei pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020**, pe care o supunem spre adoptare Guvernului.

CORINA ȘUTEU,
MINISTRUL CULTURII

AVIZEAZĂ:

VASILE DÎNCU,
VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE

COSTIN BORC,
VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI RELAȚIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

ANCA DANA DRAGU,
MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

DRAGOȘ NICOLAE PÎSLARU,
MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

LAZĂR COMĂNESCU,
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MIRCEA DUMITRU,
MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

DELIA POPESCU,
MINISTRUL COMUNICAȚIILOR ȘI PENTRU SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

CRISTIANA PAȘCA PALMER,
MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ELISABETA LIPĂ,
MINISTRUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VICTORIA-VIOLETA ALEXANDRU,
MINISTRUL PENTRU CONSULTARE PUBLICĂ SI DIALOG CIVIC

MARIA LIGOR,
MINISTRUL DELEGAT PENTRU RELAȚIILE CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

DRAGOȘ CRISTIAN DINU,
MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE

ACHIM IRIMESCU
MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ,
MINISTRUL JUSTIȚIEI